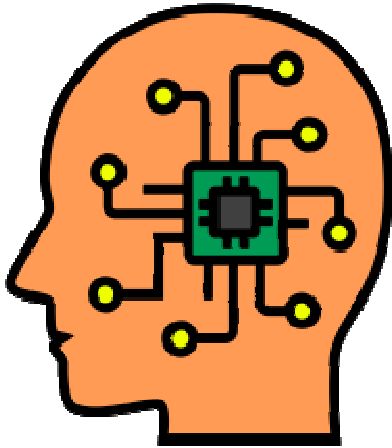

Verantwoord AI gebruiken

Gebruikt u een AI-app (kunstmatige intelligentie)? Doe dat dan verantwoord. Denk aan privacy, online veiligheid en milieu.

1.1. *Risico's AI*

Generatieve AI kan van alles voor u maken. Met de juiste instructies kan een AI-app plaatjes maken, een officiële brief schrijven, muziek of een video maken of een uitgebreide vraag beantwoorden. Maar dat is niet zonder risico's. Ga voorzichtig om met uw en andermans persoonlijke gegevens. Neem niet elk antwoord voor waar aan. En gebruik AI spaarzaam, want het kost erg veel stroom.

1.2. *Privacy en online veiligheid*

Wat je erin stopt, komt er ook weer uit. Dat is een gouden regel bij AI. Ontwikkelaars van AI-apps stoppen er veel informatie in. Maar wat ermee gebeurt, is niet duidelijk. De gegevens worden in elk geval opgeslagen in een datacentrum van de app-maker. Wie weet gebruikt de AI-app uw informatie ooit wel voor een antwoord aan een ander.

Stop dus nooit adresgegevens, medische gegevens, telefoonnummers, wachtwoorden, gebruikersnamen, paspoortkopieën enzovoorts in een AI-app.

1.3. *Milieu en AI*

Kunstmatige intelligentie is leuk en handig om te gebruiken. Maar is het altijd nodig? Want voor elke opdracht moeten computers in datacentra hard rekenen. Dat kost veel stroom en water (om ze te koelen). Hoeveel precies, is niet duidelijk. Techbedrijven geven daar weinig informatie over. We weten wel dat datacenters, die nodig zijn voor AI, wereldwijd ongeveer drie procent van alle stroom verbruiken.

Bedenk dus of u AI echt nodig hebt voor wat u zoekt of wilt maken. Simpele vragen zoals 'Wanneer zijn de schoolvakanties?' kan Google prima beantwoorden. Dat hoeft dus niet met AI. Een ingewikkeldere vraag is beter geschikt voor een AI-app. Zoals: 'Schrijf een leuk verslagje over m'n vakantie(dag), met die en die locaties en die en die gebeurtenissen in deze chronologische volgorde. En verwerk deze anekdotes erin'. U krijgt dan (hopelijk) inspiratie voor een leuk verslag en een bruikbare voorzet waarop u verder kunt borduren.

1.4. Hallucinaties en vooroordelen

Niet alle informatie die uit AI rolt, is waar. Een AI-app verzint soms maar wat. Bijvoorbeeld als u uw eigen naam gebruikt en AI vraagt te vertellen wie u bent. Grote kans dat het resultaat klinkklare onzin is. Een 'hallucinatie' wordt dat genoemd.

Ook zijn AI-programma's meestal getraind door westerse mensen en bedrijven. En iedereen heeft vooroordelen. De vooroordelen van de maker komen ook in de app terecht. En zo is de informatie uit de app soms ook bevooroordeeld. Vertrouw dus niet honderd procent op AI en controleer het antwoord.

1.5. Pas op met AI als virtuele vriend, therapeut of coach

Er zijn AI-chatapps die zijn gemaakt om mee te praten voor gezelschap of als therapie. Gebruikers kunnen tekstberichtjes sturen en soms zelfs bellen met de digitale gesprekspartner. Dit soort apps zijn populair omdat je er makkelijk contact mee hebt.

De Autoriteit Persoonsgegevens waarschuwt voor apps met een AI-vriend of –therapeut. Het blijven namelijk apps met een verdienmodel. Soms verleiden ze gebruikers om abonnementen of producten te kopen. En de apps krijgen veel persoonlijke gegevens van gebruikers.

Daarnaast zijn ze soms verslavend. Bijvoorbeeld als een chatbot altijd eindigt met een vraag. Zo is het gesprek nooit klaar. Ook geven de AI-chatbots soms verkeerde informatie. En ze herkennen crisissituaties niet en geven dan ook geen informatie over professionele hulp.

Voor gebruikers lijken de gesprekken met de AI-chatbot soms heel echt. Vooral als deze tijdens bellen heel echt klinkt. Op de vraag of ze een AI-bot zijn, antwoorden ze ontwijkend of ze ontkennen dat.

Bron: SeniorWeb nieuwsbrief van 22 februari 2025